

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

Quinque pertinent ad reuerentiam loco orationis exhibendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

*Quodd quinque pertinent ad reuerentiam loco
orationis exhibendam.*

AD reuerentiam loco orationis exhibendam quinque pertinent. Primum est, vt qui astare debet in cōspectu Dei, cordis puritatem prouideat. Secundum est, vt quantum potest, Dei offensam caueat. Tertium est, vt à terrenis cogitationibus & affectionibus cor expediat. Quartum, vt terrena opera non ibi agantur. Quintum, vt disciplina omnimoda cantando & psalendo seruetur. Necessaria est puritas viro religioso: vt sanctus ante sanctum astet, & immaculatus ante immaculatum. Timédum est id quod per se, & maximè displicet Deo, scilicet peccatum, ante conspectum Dei habere. Mundi sunt oculi tui, vt non videas malum, & ad iniquitatem respicere non poteris. Elegit nos Deus, vt essemus sancti & immaculati ante conspectum ipsius. De contrario conqueritur Dominus. Populus qui ad iracundiam prouocat me, est ante faciem meam semper. Ad cordis puritatē multum valet, si seruus Dei in speculo Scripturæ sacræ faciem animæ suæ frequenter inspiciat: & ad lauacrum confessionis recurrat. Fuit lauacrorium ante tabernaculum specula habens: in quibus ingressuri tabernaculum maculas suas videntes eas lauabant. Gregorius. Specula sunt Dei præcepta, in quibus animæ sanctæ semper inspiciunt, & si quæ in eis sunt scditates, deprehendunt. Oculi eius sicut columbæ super riuulos aquarum, quæ lacte sunt lotæ. Lacte lota est anima, candorem lacteū habens. Hieronymus.

Abac. 1.

Eph. 1.

Isai. 65.

Hom. 7. in

Euan. circa

medium.

Cant. 6.

N

Impos-

Impossibile est quenquam Deo placere: quod quid ei placeat, ignorat. Fieri potest, ut voto obsequendi offendat: si quomodo obsequi debeat, ante non didicit. Frequentanda est confessio, ut puritas cordis habeatur. Bernardus in epistolis. Audi, cui places: ama, unde places. Ama confessionem, si affectas decorem. Confessioni imputatur decor. In Psal. Confessio & pulchritudo in conspectu eius. Modum confitendi ostendit Bernardus dicens: Omne quod remordet conscientiam, confitere humiliter, purè & fideliter. Ad humilitatem pertinet, ut culpam tuam, & in his quæ commisisti, & in his quæ commisit, humiliter recognoscas: & miserum statum, ad quem adduxit te peccatum, agnoscas & ut intelligas, quantum Dei gratia sit necessaria, tibi ut eam quæras. Adduxit te peccatum ad nihilum. In Psal. Ad nihilum redactus sum & nesciui. Ad nihilum autem, quantum ad valorem & virtutem. Quàm vilis facta es misiterans vias tuas. Humilitas vas cordis inclinatur, ut Dei gratiam recipiat. In Psalm. Contritum & humiliatum Deus non despiciet. Pura debet esse confessio sine falsitatis admissione, sine peccati defensione, sine sui excusatione aut commendatione, sine alterius maligna accusatione, sine corrupta intentione. Ad fidelitatem pertinet, quod qui confitetur, fideliter negotia Dei agat: peccata sua manifestans ad Dei gloriam, & sui confusionem. Est enim confessio adducens gratiam. In Psal. Dixi, confitebor aduersum me iniustitiam meam Domino: & tu remisisti impietatem peccati mei. Ad

*Serm. 16. in
Cant. post
medium.*

Hier. 2.

fidelitatem etiam pertinet, vt de effectu & vtili-
 tate Sacramenti veram fidem habeat. Cordis
 puritatem requirunt, & oratio, & Dei laudatio.
 Multum valet cordis puritas ad hoc, vt oratio
 exaudiat. Iniquitatem si aspexi in corde meo,
 non exaudiet Dominus. *Glossa.* Puritas oratio-
 nis exauditur. Oratio pura cœlum intrat, & im-
 petrat. Vnde super illud Psal. Intret oratio mea
 in conspectu tuo, dicit glos. Virtus magna puræ
 orationis hîc notatur, quæ quasi quædam per-
 sona ad Deum intrat, & mandatum peragit:
 quò caro peruenire nequit. Aliter est de oratio-
 ne nō pura. Non intrabit in ea aliquid coinqui-
 natum. Laudatio etiã diuina puritatem requi-
 rit: Nō est speciosa laus in ore peccatoris. In Psal.
 Peccatori autem dixit Deus: Quare tu enarras
 iustitias meas? Laudatio si fit decora, Deo est io-
 cunda. Psal. Deo nostro iocunda sit laudatio. Dei
 laudatio, est angelica operatio. Vnde angelicam
 puritatem requirit. Bernardus loquens de cœ-
 lesti ciuitate: Eius operatio, est assidua Dei lau-
 datio. In Psal. Beati qui habitât in domo tua Do-
 mine: in secula seculorū laudabunt te. Operatio
 ista Deū honorificat, secundū illud: Sacrificium
 laudis honorificabit me: si tamen ipsa nō sit in-
 honorata. In honoratur, quæ ab ore polluto e-
 greditur. Ostende mihi faciem tuam: sonet vox
 tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis: & fa-
 cies tua decora. si decora est facies, vox est dul-
 cis. Multum cauēda est offensa Dei in loco ora-
 tionis. Valde enim peruersum est, ibi prouocare
 Dei iram, vbi recipimus eius gratiã: Valde cul-
 pabilis est, qui regi gloriæ in loco gloriæ contu-

*Glossa ord.
ibid.*

Apoc. 21.

Eccl. 16.

Cant. 2.

*3. Reg. 6.**Exod. 3.**Cap. 6. in
prim.**In 3. reg.
cap. 8.*

meliam nō timet inferre. Locus gloriæ est locus
orationis, secūdum illud Psal. Dñe dilexi deco-
rem domus tuæ: & locū habitationis glorię tuę.
Locus gloriæ dicitur: quia talis debet esse, ut
Dei gloriā cedat. Decet regē glorię, habitatio-
nem gloriosam habere. Nihil erat in templo
quod auro non tegeretur. Item locus gloriæ di-
citur, quia beneficia Dei ibi recipiuntur: per quę
apparet Deus gloriosus. Item opera ibi agenda
debemus, quę Deum glorificent: ut est oratio
adoratio, peccatorum nostrorum confessio,
Dei laudatio. Consueuerunt pauperes multum
secundum suam facultatem honorare personam
sublimes, cū ad eos declinant. Multum Deum
maiestas est à nobis glorificanda: quę ad vilitatem
nostram domum dignatur eligere, in qua
nobiscum cohabitare vult? Vnde hoc vili vermiculo
quod Deus cū eo habitare vult? Cor expectan-
dum est à terrenis cogitationibus & affectibus
nibus. Solue calciamentum de pedibus tuis: quia
cus enim in quo stas, terra sancta est. Bernardus
in meditat. Cū ad orandum siue psallendum
in Ecclesiam intraueris, fluctuantium cogita-
tionum tumultum exterius relinque: curam
omnium exteriorum penitus obliuiscere: ut libere
li Deo possis vacare. Fieri non potest, ut cum
Deo loquatur, qui cum toto mundo, etiam cum
cens, fabulatur. Intende ergo illi, qui intendit
tibi. Audi illum loquentem tibi, ut ipse exaudiat
at te loquentem sibi. Cauendum est ne in loco
orationis opera terrena agantur. Augustinus in
regula. Nemo in oratorio aliquid agat, nisi
quod factum est, vnde nomen accepit. Legimus
quod

quod non sinebat Saluator, vt quisque transferret vas per templum. Ad disciplinam in cantando & psallendo seruandam, pertinent ea quæ Bernardus tangit super Cant. his verbis: Immo- lantes hostiam laudis, & reddentes vota nostra de die in diem, curemus omni vigilantia iungere sensum vsui, affectum sensui, exultationem affectui, grauitatem exultationi, humilitatem grauitati, libertatem humilitati. Sensus iungendus est vsui, id est, psalmodum intelligentia cum attentione prolationis vocis. Vnde super illud Psal. Psallite sapienter, dicit glossa: Nemo sapienter facit, quod non intelligit. Bernardus. Cibus in ore, psalmus in corde sapit. Non negligat anima illum terere dentibus intelligentiæ, vt si fortè integrum glutiat, frustretur palatum sapore. Dulciora super mel & fauum. Item iungendus est affectus sensui. In libro de vita solitaria. Nunquam intelliges Dauid, donec experientia ipsos psalmodum indueris affectus. Dauid intelligit in illo Psalmo: Domine ne in furore tuo arguas me, &c. qui affectum timoris induerit, vt ad intuitum illius furoris, quem in die illa Dominus exercebit, contremiscat. Hieronymus. Quoties illum diem cogito, toto corpore contremisco. Dauid intelligit in illo Psal. Deus iudicium tuum regi da: qui districtiōem extremi iudicij timet: & ad Saluatorem amorem magnum habet. Duplici enim affectu Dauid poterat incitari ad illud petendum: scilicet timore damnationis, & amore salutis. Item exultatio iungenda est affectui. Hieronymus. Melior est quinque psalmodum cantatio cum cordis puritate,

*Serm 13.
paulo à
fine.*

*Glossa ord.
ex Aug.*

*Serm. 7 su-
per Cant.
circa me-
dium.*

tate, ac serenitate, ac spirituali hilaritate: quæ totius psalterij modulatio cum anxietate cordis atque tristitia. Item, quia leuitas solet commitari exultationem: iungenda est grauitas exultationi. Dauid, In populo graui laudabo te. Et quia homines graues solent contemnere homines leues; vel de grauitate sua vanam gloriam quærere: idè iungenda est humilitas grauitati. Item quia humilitatem quandoque sequitur pusillanimitas, iungenda est etiam humilitati libertas: quæ est, cum cor dilatatum est abundantia gratiæ, vt merè & voluntariè faciat quod pro Deo facit. Vbi spiritus Domini ibi libertas. Sapiens: Libertas est potestas viuendi vt velis. Psalmodia debito modo facta, multum est fructuosa: cum ad aduentum Spiritus sancti sit preparatiua. Gregorius. Vox psalmodiæ cum per intentionem cordis agitur, per hanc omnipotenti Deo iter paratur ad cor: vt intentæ mentis vel prophetiæ mysteria, vel gratia compunctionis infundatur. Cum quidam reges vellent, quod Helizeus prophetaret, ait: Quarite mihi psalterium. Et cum psalleret, excitatus est spiritus eius & prophetauit.

1. Cor. 3.

4. Reg. 3.

Quod dissolutio in choro sit multum cauenda.

ET notandum quod cum viro religioso vbi que cauenda sit dissolutio: specialiter tamen est ei cauenda in choro, vbi ante Deum statur, & diuinæ laudi intenditur. Vnde inter duodecim abusiones claustrum, quæ à B. Bernardo assignantur, dissolutio in choro ponitur. Abusiones illæ sunt istæ: Prælatus negligens, discipulus